

[Udenrigsministeren]

grund af beslutningen om, at CSCE nu kan optræde som en slags entreprenør for FN og trække på NATO og på Vestunionen, når der skal udsendes fredsbevarende tropper eller foretages fredsbevarende operationer eller observatørmissioner i Europa. Også etableringen af et forum for et sikkerhedssamarbejde og dannelsen af et højkommissariat for nationale minoriteter er nydannelser af vidtrækkende betydning, og samtidig har man taget det første skridt til udvikling af særlige CSCE-mekanismer til fredelig bilæggelse af tvister. Det giver især CSCE en vigtig rolle på det normdannende, det konfliktforebyggende og det krisestyrende område.

Men CSCE må styrkes yderligere. På den næste gennemgangskonference i Budapest i 1994 skulle vi forhåbentlig kunne nå et godt stykke videre frem mod oprettelsen af et egentligt CSCE-sikkerhedsråd, en tanke, vi støtter fra dansk side. Ved indsættelse af fredsbevarende styrker og beføjelser til at gribe ind i regionale konflikter kan CSCE virkelig komme til at spille den rolle, vi ønsker at se organisationen spille i Europa.

NATO forbliver på kort og mellemlang sigt den eneste effektive forsvarsorganisation i Europa, og alliancen spiller fortsat en helt uundværlig forsvarspolitisk rolle i forbindelse med sikringen af den europæiske stabilitet. Regeringen lægger afgørende vægt på NATO som ramme om fortsat amerikansk tilstedeværelse i Europa – det gør østeuropæerne i øvrigt også – og på NATO som rammen om den transatlantiske dialog om sikkerheds- og forsvarsspørgsmål. NATO har løbende formået at tilpasse sig de nye sikkerhedspolitiske omstændigheder. Alliancen har forandret strategi og har indledt en dialog i Det Nordatlantiske Samarbejdsråd med alle de central- og østeuropæiske lande inklusive de baltiske lande og SNG-landene, og vi har også set Vestunionen udbygge forbindelserne til de pågældende lande i det nyoprettede konsultationsforum. Både NATO og Vestunionen yder dermed et vigtigt bidrag til at udfylde det sikkerhedspolitiske tomrum, som Warszawaagtens sammenbrud har efterladt i Central- og Østeuropa.

Også beslutningen om at stille fredsbevarende styrker til rådighed for henholdsvis FN og CSCE er et bevis på NATO's tilpasning til de nye sikkerhedspolitiske vilkår, og i en tid, hvor

FN's ressourcer bliver spændt til bristepunktet, er det absolut nødvendigt, at der findes nogen, der aktivt kan bistå FN. Med hele sin vel fungerende infrastruktur og sin store erfaring er NATO bedre rustet end nogen andre til at spille en effektiv rolle på netop det område; det vil i øvrigt også bidrage til at sikre NATO en plads i fremtidens europæiske sikkerhedsordning, og det er noget, vi har en klar interesse i.

FN står i dag i en situation, hvor tilliden og forventningerne til organisationen er større end nogen sinde siden 1945. Muligheden for at opfylde den oprindelig tiltænkte rolle som rammen om et globalt sikkerhedssystem er rykket nærmere, og med generalsekretæren i spidsen er FN indstillet på at udnytte denne chance. I den rapport, som er blevet kaldt »fredens dagsorden«, lægger generalsekretær Boutros Boutros-Ghali op til, at FN skal engagere sig mere aktivt i præventivt diplomati, freds-skabelse, fredsbevarelse og genopbygning af freden efter en konflikt.

Sammen med de andre nordiske lande og vore EF-partnere stiller vi os positive over for generalsekretær Boutros Boutros-Ghalis forslag. Det gælder f.eks. forslagene om udvidet brug af mægling, om etablering af en reservefond til finansiering af fredsbevarende operationer og om udvidet brug af Den Internationale Domstol. Og vores støtte til FN bliver jo ikke ved ordene. I mange år har vi ydet et både stort og vægtigt bidrag til FN's fredsbevarende operationer; regnet pr. indbygger er Danmarks bidrag til disse formål blandt de højeste i hele verden, og sådan skal det blive ved med at være.

Samtidig er regeringen åben for yderligere danske bidrag til fredsbevarende virksomhed. Det er klart, at der må ske en prioritering, og det er bl.a. i det lys, at vores tilbagetrækning fra Cypern må ses. Det er helt afgørende, at der kan indsættes FN-styrker, når der er behov for hurtig bistand til parterne, og det er nødvendigt, at FN får bedre muligheder for at gribe aktivt ind og sikre, at nødhjælpsforsyninger kan nå frem, sådan som vi ser det netop nu i Bosnien og i Somalia, eller beskytte mindretal imod overgreb og folkedrab, som vi ser FN-vagterne gøre det i det nordlige Irak. Men der kræves mere for at befæste freden. Det er nødvendigt, at vi går til ondets rod, til de politiske,